

รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสา ของนักเรียนนักศึกษา

วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา *

The Model of Management for Enhancing Moral of The Volunteering of Vocational College Students Office of Vocational Education Commission

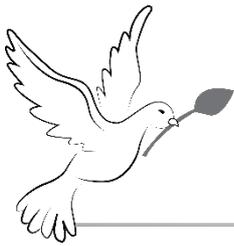
¹จිරเดช ทันทเสถียรวงศ์ และ ณรงค์ พิมสาร

¹Jeradech Tantasailwong and Narong Pimsarn

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

Graduate School, North Bangkok University, Thailand.

¹Corresponding Author. Email: jeradech1982@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเสริมสร้างคุณธรรมจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่พัฒนาแล้ว โดยดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบฯ โดยการศึกษาสภาพการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้วยการศึกษเอกสาร และใช้แบบสอบถาม ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 357 คน และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 9 คน และตรวจสอบรูปแบบฯ โดยนำข้อมูลที่ได้มายกร่างและตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุม โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ขั้นตอนที่ 2 ประเมินรูปแบบฯ โดยทดลองใช้กับสถานศึกษา 2 แห่ง และประเมินเพื่อตรวจสอบความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในการทำรูปแบบไปใช้ด้วยแบบตรวจสอบรายการ

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) คุณธรรมด้านจิตอาสา ประกอบด้วย คุณธรรมจิตอาสาด้านการรับรู้ คุณธรรมจิตอาสาด้านเจตคติ และคุณธรรมจิตอาสาด้านพฤติกรรม 2) กระบวนการบริหารตามวงจรคุณภาพเดมมิง PDCA ประกอบด้วย การวางแผน การลงมือปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข 3) ปัจจัยส่งเสริมการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา ประกอบด้วย การกำหนดนโยบาย การมีผู้นำที่เป็นแบบอย่าง การสร้างความรู้ความเข้าใจ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง จากผลการทดลองใช้และ

ประเมินรูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่า มีความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้สูงสุดในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D.= .44) และ ($\bar{X} = 4.62$, S.D.= .47)

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารจัดการ; การเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสา; วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Abstract

This research article Its objectives are 1) to create a model for the management of moral support for students. 2) Evaluation the management model for enhancing moral of the volunteering of vocational college students office of Vocational Education Commission Development. by 2 steps are as follows; 1) creating a model By Study of the conditions of the administration of spirit moral promotion volunteer in vocational schools under the Office of Vocational Education. By studying documents, studying conditions and needs. Using the questionnaire for administrators, teachers, educational personnel, totally 357 people and in-depth interviews of 9 school directors. The data obtained were drawn up and checked for suitability, accuracy and covered by in-depth interviews with 9 experts. 2) Assess the management model for enhancing moral of the volunteering of vocational college students office of Vocational Education Commission form in two schools to check the Utility and Feasibility by using check list form.

The research revealed that the management model for enhancing moral of the volunteering of vocational college students office of Vocational Education Commission consists of 3 main components, which are 1) Moral in volunteerism consists of 3 sub-components which are moral volunteerism in awareness, Moral volunteerism in attitude and moral volunteerism in behavior. 2) The PDCA Deming Quality Cycle Management process consists of 4 sub-components, plan, do, check, and act. 3) There are 5 sub-factors promoting the moral promotion of the students. There are policy formulation, exemplary leadership, building knowledge and understanding, encourage participation, continuous monitoring and evaluation. From the results of the trial and evaluation of the developed model Found that it has the highest level of benefits and possibilities. ($\bar{X} = 4.74$, S.D.= .44) , ($\bar{X} = 4.62$, S.D.= .47)

Keywords: management model; enhancing moral of the volunteering; Vocational Education Commission

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พุทธศักราช 2560 – 2564 ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพของคนและสังคมไทย โดยยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญในการพัฒนาคนไทยให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ ทั้งในเรื่องของวินัย ทักษะความคิดสร้างสรรค์ โดยมีทัศนคติที่ดี และมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต โดยเป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม (National Economic and Social Development Board, 2017) โดยกระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาการศึกษา จึงได้มอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560– 2579 ซึ่งได้กำหนดแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทย โดยมุ่งเน้นส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อ ตำราเรียนและสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน โดยสร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยกำหนดให้มีแผนงานและโครงการที่สำคัญ เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์และเกิดสัมฤทธิ์ผลอย่างเป็นรูปธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณธรรมในสถานศึกษาว่าจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่มีส่วนในการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้อยู่ในสังคมไทยและสังคมโลก โดย สอศ. ได้จัดทำแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 ให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของอาชีวศึกษาในประเทศ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางของการพัฒนาบุคลากรตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ โดยยึดหลักในการพัฒนาทักษะ และความเป็นมืออาชีพ รวมถึง คุณธรรมความร่วมมือ จิตอาสา และจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาไปสู่การเป็นอาชีวะระดับสากล นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาและการบริหารจัดการโดยเน้นให้ครูอาจารย์จัดทำแผนการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม จิตอาสา ในทุกรายวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ตรงกับความต้องการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Ministry of Education, Office of the Vocational Education Commission, 2017)

การบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียน นักศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่สถาบันการอาชีวศึกษาต้องมีแนวทางบริหารจัดการและเร่งพัฒนา เนื่องจากการพัฒนานักเรียนให้มีจิตอาสาจะทำให้นักเรียนมีจิตใจที่เห็นแก่ประโยชน์เสียสละ และสำนึกถึงการทำประโยชน์แก่ส่วนรวมและจะนำมาสู่ความเป็นชุมชนที่เข้มแข็งและพัฒนาทันอารยประเทศ (Pratumtri, 2012) ทั้งนี้จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเบื้องต้นนั้น ซึ่งสอดคล้องกับ Phimpisai (2012) พบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถาบัน ปลูกฝังจิตสำนึกในการมองอนาคตอย่างมีเป้าหมาย สร้างวัฒนธรรมใหม่ให้มีความสำคัญเรื่องระเบียบวินัยและผลการเรียน จัดกิจกรรมนอกหลักสูตร สร้างบรรยากาศทางวิชาการและสภาพแวดล้อมที่น่าเรียนรู้ ผู้บริหาร ครูและเจ้าหน้าที่ ร่วมมือกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหา เมื่อนักเรียนทำผิดให้ว่ากล่าวตักเตือนหรือคาดโทษด้วยวิธีสร้างสรรค์เป็นกัลยาณมิตร นักเรียนมีปัญหสามารถเปิดใจปรึกษาปัญหากับครูฝ่ายปกครองให้ช่วยเหลือ

แก้ไขด้วยความเป็นธรรม โดยมีเครือข่ายนักเรียนนักศึกษาารุ่นปัจจุบันและรุ่นพี่ที่มีความจริงใจต่อกันจะสามารถช่วยป้องกันแก้ไขเหตุการณ์ได้ (Songkiatkun, 2017)

จากความเป็นมาดังกล่าว ทำให้เห็นว่าการส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษาเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตอาสา และค่านิยมอันดีงาม ซึ่งการพัฒนาโดยเน้นความสำคัญทั้งในด้านคุณธรรมจิตอาสาด้านเจตคติจิตใจ และความพฤติกรรม ทำให้นักเรียน นักศึกษาเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์พร้อม ผู้วิจัยจึงสนใจจะพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเสริมสร้างคุณธรรมจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา นักเรียน นักศึกษาทุกคนให้มีคุณธรรมจิตอาสา สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเสริมสร้างคุณธรรมจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเสริมสร้างคุณธรรมจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่พัฒนาแล้ว

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการเสริมสร้างคุณธรรมจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการเสริมสร้างคุณธรรมจิตอาสา ของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การดำเนินการในขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1.1 ร่างรูปแบบการบริหารจัดการเสริมสร้างคุณธรรมจิตอาสา ของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยผู้วิจัยศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี รายงานวารสาร งานวิจัย และข้อมูลสถิติต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสา นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสา จากแบบสอบถามครู บุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 39 วิทยาลัย ได้มาโดยการสุ่มชั้นภูมิ จำแนกตามวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รวมจำนวนทั้งสิ้น 357 คน รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 9 คน ด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผลที่ได้ พบว่า คุณธรรมด้านจิตอาสา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการรับรู้ 2) ด้านเจตคติ และ 3) ด้านพฤติกรรม กระบวนการบริหารตามวงจรคุณภาพเดมมิง PDCA ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวางแผน 2)

การลงมือปฏิบัติ 3) การตรวจสอบ และ 4) การปรับปรุงแก้ไข และปัจจัยส่งเสริมการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดนโยบาย 2) การมีผู้นำที่เป็นแบบอย่าง 3) การสร้างความรู้ความเข้าใจ 4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และ 5) การติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้จากข้างต้นมากร่างรูปแบบการบริหารจัดการเสริมสร้างคุณธรรมจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 1.2 การตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการเสริมสร้างคุณธรรมจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในส่วนนี้ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบรูปแบบฯ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบด้านความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุม และยืนยันรูปแบบฯ

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการจัดการศึกษาและด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจิตอาสา จำนวน 9 คน โดยกำหนดคุณสมบัติและคุณสมบัติ ได้แก่ การศึกษาระดับปริญญาเอก มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถานศึกษา หรือเป็นข้าราชการบำนาญ และมีประสบการณ์ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี ซึ่งใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา องค์ประกอบรูปแบบการบริหารจัดการเสริมสร้างคุณธรรมจิตอาสา ของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการประสานผู้เชี่ยวชาญ นัดหมายเพื่อทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ณ สถานที่ทำงานของผู้เชี่ยวชาญ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) และแบบสำรวจรายการสอบถามความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุม ของรูปแบบฯ

4.1 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) โดยผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อร่างรูปแบบการบริหารจัดการเสริมสร้างคุณธรรมจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตรวจสอบประเด็นการสัมภาษณ์ ความตรงของเนื้อหา (Content Analysis) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะ

4.2 แบบสำรวจรายการสอบถามความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุม ของรูปแบบฯ โดยผู้วิจัยสร้างแบบประเมินรูปแบบฯ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, 1967) ตรวจสอบประเด็น ความตรงของเนื้อหา (Content Analysis) ของแบบสอบถามกับจุดมุ่งหมาย โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาและด้านจิตอาสา และปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ในการตรวจสอบร่างรูปแบบฯ เพื่อหาลักษณะร่วม ข้อสรุปร่วม และตรวจสอบยืนยันด้านความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุม เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงรูปแบบ

การบริหารจัดการเสริมสร้างคุณธรรมจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เป็นขั้นตอนที่ทดลองใช้รูปแบบฯ ที่สร้างขึ้นว่าส่งผลต่อการปฏิบัติได้จริงหรือไม่ โดยนำไปทดลองใช้ปฏิบัติจริงกับสถานศึกษา 2 แห่ง และประเมินเพื่อตรวจสอบความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ในการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นเวลา 1 เดือน

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ วิทยาลัยพณิชการเซตุนและวิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยประสานผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเข้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยด้วยวิธีการทดลองใช้รูปแบบฯ และเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ณ วิทยาลัยพณิชการเซตุนและวิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจรายการสอบถามความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ในการใช้รูปแบบฯ โดยผู้วิจัยสร้างแบบประเมินรูปแบบฯ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, 1967) ตรวจสอบประเด็น ความตรงของเนื้อหา (Content Analysis) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จากผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ โดยการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมจิตอาสา ของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สรุปผลได้ดังนี้

1. ร่างรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 คุณธรรมด้านจิตอาสา โดยสรุปมี 3 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ 1) คุณธรรมจิตอาสาด้านการรับรู้ 2) คุณธรรมจิตอาสาด้านเจตคติ และ 3) คุณธรรมจิตอาสาด้านพฤติกรรม องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารตามวงจรคุณภาพเดมมิง PDCA ประกอบด้วย 1) การวางแผน (P: Plan) 2) การลงมือปฏิบัติ (D: Do) 3) การตรวจสอบ (C: Check) และ 4) การปรับปรุงแก้ไข (A: Act) และองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยส่งเสริมการเสริมสร้างคุณธรรม

ด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา ประกอบด้วย 1) การกำหนดนโยบาย 2) การมีผู้นำที่เป็นแบบอย่าง 3) การสร้างความรู้ความเข้าใจ 4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และ 5) การติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุม ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ ยืนยันความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุม โดยรวม

(N = 9)

องค์ประกอบรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้าง คุณธรรมด้านจิตอาสา ของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัย อาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา	ความคิดเห็น					
	ความเหมาะสม			ความถูกต้อง ครอบคลุม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. คุณธรรมด้านจิตอาสา						
1.1 คุณธรรมจิตอาสาด้านการรับรู้	4.67	0.71	มากที่สุด	4.56	0.49	มาก
1.2 คุณธรรมจิตอาสาด้านเจตคติ	4.78	0.44	มากที่สุด	4.67	0.49	มาก
1.3 คุณธรรมจิตอาสาด้านพฤติกรรม	4.56	0.50	มาก	4.56	0.50	มาก
เฉลี่ย	4.66	0.54	มาก	4.61	0.61	มาก
2. กระบวนการบริหารตามวงจรคุณภาพเดมมิง PDCA						
2.1 การวางแผน (P: Plan)	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.71	มาก
2.2 การลงมือปฏิบัติ (D: Do)	4.56	0.73	มาก	4.56	0.53	มากที่สุด
2.3 การตรวจสอบ (C: Check)	4.56	0.53	มาก	4.56	0.73	มาก
2.4 การปรับปรุงแก้ไข (A: Act)	4.67	0.50	มาก	4.67	0.71	มาก
เฉลี่ย	4.69	0.52	มาก	4.61	0.58	มาก
3. ปัจจัยส่งเสริมการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสา ของนักเรียนนักศึกษา						
3.1 การกำหนดนโยบาย	4.56	0.53	มาก	4.56	0.73	มาก
3.2 การมีผู้นำที่เป็นแบบอย่าง	4.78	0.44	มาก	4.67	0.50	มาก
3.3 การสร้างความรู้ความเข้าใจ	4.67	0.50	มาก	4.67	0.50	มาก
3.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วม	4.67	0.71	มาก	4.56	0.73	มาก
3.5 การติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.53	มาก
เฉลี่ย	4.67	0.54	มาก	4.60	0.60	มาก
รวมเฉลี่ย	4.67	0.53	มาก	4.61	0.60	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน มีความคิดเห็นในการตรวจสอบ ยืนยันความเหมาะสม ความถูกต้อง ครอบคลุม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$ และ $\bar{X} = 4.61$)

ขั้นตอนที่ 2 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า

2.1 ด้านความเป็นประโยชน์ ประเด็นคุณธรรมด้านจิตอาสา ประเด็นกระบวนการบริหารตามวงจรคุณภาพเดมมิง PDCA และปัจจัยส่งเสริมการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จากวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 2 แห่ง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 ด้านความเป็นไปได้ประเด็นคุณธรรมด้านจิตอาสา ประเด็นกระบวนการบริหารตามวงจรคุณภาพเดมมิง PDCA และปัจจัยส่งเสริมการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จากวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 2 แห่ง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลได้ผลดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู ด้านความเป็นประโยชน์และด้านความเป็นไปได้ ประเด็นคุณธรรมด้านจิตอาสา โดยรวม

(N = 158)

องค์ประกอบรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสา ของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	ความคิดเห็น					
	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. คุณธรรมด้านจิตอาสา						
1.1 คุณธรรมจิตอาสาด้านการรับรู้	4.71	0.46	มากที่สุด	4.58	0.49	มากที่สุด
1.2 คุณธรรมจิตอาสาด้านเจตคติ	4.71	0.46	มากที่สุด	4.55	0.50	มากที่สุด
1.3 คุณธรรมจิตอาสาด้านพฤติกรรม	4.70	0.46	มากที่สุด	4.51	0.50	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.71	0.46	มากที่สุด	4.55	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จากวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 2 แห่ง มีความคิดเห็นด้านความเป็นประโยชน์และด้านความเป็นไปได้ ประเด็นคุณธรรมด้านจิตอาสา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$ และ $\bar{X} = 4.55$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู ด้านความเป็นประโยชน์และด้านความเป็นไปได้ ประเด็นกระบวนการบริหารตามวงจรคุณภาพเดมมิง PDCA โดยรวม

(N = 158)

องค์ประกอบรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสา ของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	ความคิดเห็น					
	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล

อาชีวศึกษา						
กระบวนการบริหารตามวงจรคุณภาพเดมมิง PDCA						
1. การวางแผน (P: Plan)	4.69	0.47	มากที่สุด	4.58	0.49	มากที่สุด
2. การลงมือปฏิบัติ (D: Do)	4.71	0.46	มากที่สุด	4.54	0.50	มากที่สุด
3. การตรวจสอบ (C: Check)	4.70	0.45	มากที่สุด	4.56	0.50	มากที่สุด
4. การปรับปรุงแก้ไข (A: Act)	4.73	0.44	มากที่สุด	4.63	0.48	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.71	0.46	มากที่สุด	4.58	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จากวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 2 แห่ง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบฯ ด้านความเป็นประโยชน์และด้านความเป็นไปได้ ประเด็นกระบวนการบริหารตามวงจรคุณภาพเดมมิง PDCA ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$ และ $\bar{X} = 4.58$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู ด้านความเป็นประโยชน์และด้านความเป็นไปได้ ประเด็นปัจจัยส่งเสริมการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา โดยรวม

(N = 158)

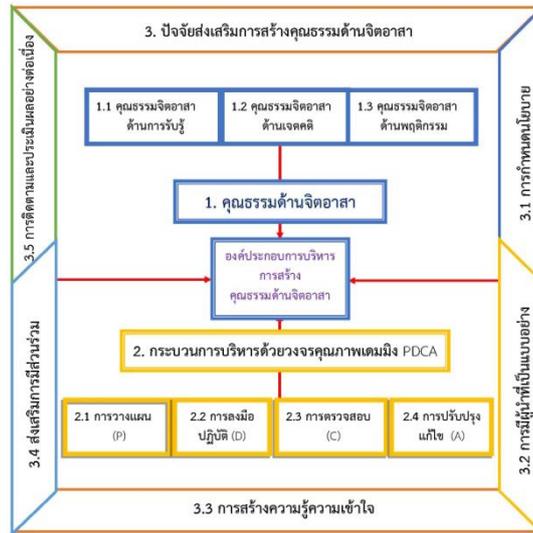
องค์ประกอบรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสา ของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	ความคิดเห็น					
	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ปัจจัยส่งเสริมการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา						
1. การกำหนดนโยบาย	4.68	0.46	มากที่สุด	4.64	0.48	มากที่สุด
2. การมีผู้นำที่เป็นแบบอย่าง	4.82	0.35	มากที่สุด	4.74	0.40	มากที่สุด
3. การสร้างความรู้ความเข้าใจ	4.75	0.43	มากที่สุด	4.67	0.46	มากที่สุด
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม	4.82	0.38	มากที่สุด	4.78	0.41	มากที่สุด
5. การติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	4.87	0.33	มากที่สุด	4.78	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.79	0.39	มากที่สุด	4.72	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จากวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 2 แห่ง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบฯ ด้านความเป็นประโยชน์และด้านความเป็นไปได้ ประเด็นปัจจัยส่งเสริมการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$ และ $\bar{X} = 4.72$ ตามลำดับ)

องค์ความรู้ใหม่

ผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้คือ รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่พัฒนาขึ้น สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียน นักศึกษาทุกคนเพื่อให้มีคุณธรรมจิตอาสา สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้เป็นอย่างดี ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จากภาพที่ 1 สามารถอธิบายรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดังนี้

1. คุณธรรมด้านจิตอาสา คือการดำเนินการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา ที่เน้นการพัฒนาในองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่

1.1 คุณธรรมจิตอาสาด้านการได้รู้ คือการได้รับรู้ เข้าใจ และตระหนักถึงปัญหา โดย สามารถวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของปัญหา และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ถึงการเปลี่ยนแปลงกับผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองและส่วนรวมด้วยเหตุผลตามความจริง โดยสามารถวิเคราะห์วิพากษ์ วิจัยสถานการณ์ปัญหาในสังคม เพื่อแก้ไขปัญหา

1.2 คุณธรรมจิตอาสาด้านเจตคติ คือการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยความรู้สึกที่ดีเคารพในสิทธิ และให้เกียรติซึ่งกันละกัน ให้ความร่วมมือและคำนึงถึงผู้อื่น ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน เสียหายหรือเบียดเบียนตนเองหรือผู้อื่น โดยถือเป็นหน้าที่ที่พึงกระทำต่อผู้อื่น เคารพสิทธิส่วนบุคคล เคารพกฎระเบียบ เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ของส่วนรวม

1.3 คุณธรรมจิตอาสาด้านด้านพฤติกรรม คือการได้ร่วมกิจกรรมโดยไม่ละเลยต่อการกระทำใด ๆ ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมตามโอกาสและความสามารถของตน กระทำด้วยความสมัครใจ

เสียสละ เพื่อช่วยเหลือหรือตอบแทนสังคม มีส่วนร่วมกิจกรรมของสังคมด้วยความเต็มใจ สมครใจ และเสียสละตลอดจนมีความมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลกอย่างสร้างสรรค์

2. กระบวนการบริหารตามวงจรคุณภาพเดมมิง คือการกำหนดทิศทางในการใช้ทรัพยากร ทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายขององค์กร มีการใช้ทรัพยากรได้อย่าง ฉะฉานและคุ้มค่า (Cost-effective) มีการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง (Right decision) และมีการ ปฏิบัติการสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ โดยการนำหลักการบริหารงานแบบวงจรคุณภาพของเดมมิง (Deming Cycle) หรือ PDCA มาใช้ในการบริหาร

3. ปัจจัยส่งเสริมการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา คือการดำเนินการเพื่อให้เกิดความสำเร็จ ประกอบด้วย การ กำหนดนโยบาย การมีผู้นำที่เป็นแบบอย่าง การสร้างความรู้ความเข้าใจ การดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และ การติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าหัวข้อที่ควรนำมาอภิปรายผลมีดังนี้

1. รูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่พัฒนาขึ้น ได้ผ่านการยกร่างและตรวจสอบยืนยัน จากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง นำข้อมูลที่ได้มา รวบรวม และวิเคราะห์แต่ละประเด็นเพื่อหาข้อสรุป ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข ทำให้ได้รูปแบบที่มีความ สมบูรณ์ เนื้อหาถูกต้องและครอบคลุม สามารถนำไปใช้ได้จริง ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก คือ องค์ประกอบที่ 1 คุณธรรมด้านจิตอาสา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ 1) คุณธรรมจิตอาสาด้านการ รับรู้ 2) คุณธรรมจิตอาสาด้านเจตคติ และ 3) คุณธรรมจิตอาสาด้านพฤติกรรม องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ บริหารตามวงจรคุณภาพเดมมิง PDCA ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ 1) การวางแผน (P: Plan) 2) การลงมือปฏิบัติ (D: Do) 3) การตรวจสอบ (C: Check) และ 4) การปรับปรุงแก้ไข (A: Act) และองค์ประกอบ ที่ 3 ปัจจัยส่งเสริมการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ย่อย ดังนี้ 1) การกำหนดนโยบาย 2) การมีผู้นำที่เป็นแบบอย่าง 3) การสร้างความรู้ความเข้าใจ 4) ส่งเสริมการ มีส่วนร่วม และ 5) การติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นแนวทางที่เป็นระบบ สามารถนำไปได้อย่าง มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากเป็นแนวทางที่สังเคราะห์ขึ้นจาก แนวคิดของนักการศึกษา และองค์กรต่าง ๆ ที่ได้รับการยอมรับทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ประกอบด้วย แนวคิดของ Bloom (1980); Deming (1986); Phanthumnavin (1995); Wasi (1998); Singhapol (1999); Watthanasiritham and Sunjorn (2000); Sai Kaew (2003); Oui-Nong (2003) และ Office of Vocational Education Commission (2009) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sriboriboon (2007) ที่วิจัย เรื่องการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของจิตอาสาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า จิตอาสาของนักเรียนมีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น 2) ด้านการเสียสละต่อสังคม และ 3) ด้านความมุ่งมั่น พัฒนาสอด และยังคงคล้องกับ Sawat (2010) ที่กล่าวว่า การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบว่าจะประกอบด้วยอะไร จำนวนเท่าใด มีโครงสร้างและความสัมพันธ์กันอย่างไร ขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ ที่กำลังศึกษา ซึ่งจะออกแบบตามแนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยและหลักการพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบเป็นหลัก รวมทั้งสอดคล้องกับ Si Sa-at (2010) ที่กล่าวว่า การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนารูปแบบโดยสร้างเป็นรูปแบบตามสมมติฐานจากการศึกษา ค้นคว้าทฤษฎี แนวคิดของรูปแบบที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกันหรือเรื่องอื่น ๆ รวมทั้งผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สภาพ สถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้กำหนดองค์ประกอบลำดับก่อนหลัง หัวใจสำคัญของขั้นตอนนี้ขึ้นอยู่กับทางเลือกเฟ้นองค์ประกอบในรูปแบบ เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม และในการวิจัยบางเรื่องจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้อง ครอบคลุมและความเหมาะสมด้วย

2. การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยนำรูปแบบฯ ไปทดลองใช้ปฏิบัติจริงกับสถานศึกษา 2 แห่ง ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เป็นเวลา 1 เดือน โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ในการใช้รูปแบบฯ อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sueksa (2010) ที่ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในระดับมากถึงมากที่สุดที่จะนำไปใช้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Muangkaew and Sakonkiet (2016) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาอาสาสมัครปฏิบัติงานในองค์กรสาธารณะโดยไม่หวังผลกำไรเพื่อเด็กและเยาวชน พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุดในทุกองค์ประกอบ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sathapornbamrungpao et al. (2017) ที่ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตอาสาของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับแนวคิดของ Bua-son (2007) ที่กล่าวว่า การประเมินรูปแบบด้านความเป็นประโยชน์ เป็นมาตรฐานที่ประกันได้ว่าผลการประเมินจะสามารถให้ข้อมูลสารสนเทศที่มีความหมาย ทันท่วงทีและมีผลต่อการนำไปใช้ได้จริง การประเมินด้านความเป็นไปได้ เป็นมาตรฐานที่จะประกันได้ว่ารูปแบบนั้นง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ เหมาะสมกับเวลา ทรัพยากรและทุนที่ต้องใช้ในการดำเนินการ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรกำหนดนโยบายให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสา ของนักเรียนนักศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปวิเคราะห์หาจุดอ่อน จุดแข็ง ผลดีและผลเสีย แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานเพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาให้นักเรียนนักศึกษาทุกคน

1.3 การนำรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสาของนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ได้จากการวิจัยไปใช้ ควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบฯ ให้ชัดเจน และนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบ ของรูปแบบการบริหารจัดการการเสริมสร้างคุณธรรมด้านจิตอาสา ของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามบริบทของแต่ละสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกันว่า องค์ประกอบใดที่ควรเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

References

- Bloom, B. S. (1980). *Taxonomy of Educational Objectives, Handbook I: Cognitive Domain*. New York: David Mokay.
- Bua-son, R. (2007). *Project Management: Guidelines for Success*. (3rd edition). Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Deming, W. (1986). *Out of the Crisis*. Massachusetts Institute of Technology, Center for Advanced Engineering Study.
- Likert, R. (1967). "The Method of Constructing and Attitude Scale". In Reading in Fishbein, M (Ed.), *Attitude Theory and Measurement*. New York: Wiley & Son.
- Ministry of Education, Office of the Vocational Education Commission. (2017). *Vocational development development plan 2017-2036*. Bangkok: Office.
- Muangkaew, S., & Sakonkiet, W. (2016, January-June). A model of volunteer development in non-profit organization for children and youth. *Journal of Doctor of Philosophy Program in Social Sciences Ramkhamhaeng University*. 1(1), 115-133.
- National Economic and Social Development Board. (2017). *12th National Economic and Social Development Plan (2017-2021)*. Bangkok: Office.
- Office of Vocational Education Commission. (2009). *Vocational education standards*. Bangkok: Office.

- Oui-Nong, N. (2003). *Research report on public awareness of the community. A case study of educational management at the Border Patrol Police School*. Bangkok: Educational research project with the community.
- Phanthumnavin, D. (1995). *Work ethics*. Bangkok: Thai Wattana Panich Publishing.
- Phimphisai, Y. (2012). *Study of problems and solutions of controversy of vocational students in Bangkok and Metropolitan*. Bangkok: Don Mueang Technical College.
- Pratumtri, N. (2012). *Development of Public Mental Indicators for Catholic School Students in the Northeast*. (Doctoral Dissertation). Graduate School: Wongchawalitkul University.
- Sai-Kaew, S. (2003). Public Consciousness, Formation and Strengthening Process. *Phetchaburi Wittaya Journal*. 4(1), 38-39.
- Sathapornbamrungpao, P. et al. (2017). Guidelines for the development of factors affecting student volunteers Institute of vocational education in the northeastern region 5. *Research community journals*. 11(3), 110-125.
- PengSawat, V. (2010). Research and development. *Journal of Sakon Nakhon Rajabhat University*. 2(4), 1-15.
- Si Sa-at, B. (2010). *Thesis control model. Institute of Research and Development of Teaching and Learning*. Maha Sarakham: Srinakharinwirot University, Maha Sarakham.
- Singhapol, S. (1999). Must teach new awareness. *Sima Charn Journal*. 13(27), 15-16.
- Songkiatkun, N. (2017). Preventive measures to resolve the controversy of vocational students in Bangkok and metropolitan. *Journal of Social Studies Review*. 19(2), 63-81.
- Sriboriboon, N. (2007). *Development of Causal Model of Volunteer Spirit of Upper Secondary School Students. In schools under the Office of the Basic Education Commission*. Bangkok: Chulalongkorn University.
- PhalaSuek, R. (2010). *Development of Desirable Graduate Characteristics of Nursing Graduates Under the Ministry of Public Health*. (Master's Thesis). Graduate School : Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. Nakhon Si Thammarat.
- Suthirat, T. (2007). *Attitude Toward Interpretation between Institutional Vocational Students*. (Master's Thesis). Graduate School: Thammasat University. Bangkok.
- Wasi, P. (1998). *National Strategy. For economic strength and morality*. Bangkok: Villager doctor.
- Watthanasiritham, P., & Sunjorn, S. (2000). *Desirable Thai Consciousness*. Bangkok: Rural Reconstruction Foundation of Thailand.